

Oktober 2013

Behalve de door Lourens vervaardigde banken en tafels in gladder uitvoering kunnen deze producten op bestelling ook worden geleverd met houtsnijwerk. Als proefobject lag het voor de hand een afbeelding van De Jager te maken. Meer voorbeelden van houtsnijwerk in allerlei vorm is te zien onder de molen.

De serie eiken uit het Gaasterland is nu volledig verwerkt. De eerste drie stammen zijn zoals eerder gemeld verzaagd tot dikke platen voor de zwaarden van de passagiersboot die volgens oud model gebouwd wordt in Grouw. De vierde stam mochten we voor eigen gebruik naar eigen wens zagen. We hebben ervoor gekozen de boom *kwartiers* te zagen. Op de foto is te zien dat de eerste snede erop gericht was een forse hartplank uit te zagen. Zo'n plank mag dan wel zo heten, maar het is duidelijk zichtbaar dat het feitelijke hartniet in het midden van de stam zit. De zaagsneden gaan bij deze wijze van zagen loodrecht door de jaarringen, wat tot gevolg heeft dat de ontstane planken bij het drogen niet krom trekken waardoor ze meer waard zijn.

Na de eerste snede wordt de hartplank van de slede gehaald en de twee overgebleven helften van de stam langs de zagen op de slede teruggetrokken naar de inloopzijde van de zaagvloer. Nu worden de twee helften een kwartslag gedraaid om er op nieuw een hartplank uit te zagen. Of beter gezegd: er ontstaan nu twee halve hartplanken zonder hart. Verder blijven er vier kwarten over die later stuk voor stuk op hun rug liggend (bast beneden en de haakse hoek boven) onder een hoek van 45° zijn verzaagd tot planken. Ook deze planken zijn min of meer loodrecht op de jaarringen gezaagd. Dat is al met al een hoop extra werk, maar het is wel bevorderlijk voor de kwaliteit van het resultaat.

De penterbak van De Jager maakte de laatste maanden meer water dan te verklaren viel uit de gevallen regen. Na zorgvuldig leegpompen en droogmaken had Jan het probleem gauw gevonden. Het bleek dat de overgang van het vlak (de bodemplanken) en de boorden niet meer waterdicht was. Nadat de bak met de kraan boven de wal was gehesen, was letterlijk het lek boven water.

Met een zeer brede, niet al te scherpe beitel worden bundeltjes vlasvezel in de kier geslagen. Het is hetzelfde vezelmateriaal als gebruikt wordt als afdichting (met oliehoudende klei) voor geschroefde ijzeren gasleidingen. Later dit jaar staat nog een teerbeurt voor het onderwaterschip op het programma.

De Jager was/is een fabriek van halfproducten. De altijd terugkerende vraag naar wat er met het gezaagde hout gebeurt, is nooit definitief te beantwoorden. Onze bijdragen aan de Driuwpôle getuigen daar regelmatig van. Onlangs kwam onze buurman Herman Deden laten zien wat er met hout voor aardigs gemaakt kan worden. In zijn eenvoudigste vorm bestaat het molentje uit alleen een viertal wieken met een windvaan. In burgertuinen staan ze gewoonlijk op een hoge paal, maar ze zijn ook veel te zien op het eind van de nok van een schuur tussen de boeiborden - op de plaats waar veelal zwanen zijn aangebracht.

Herman heeft de wiekenas verlengt met twee bochten die de mannetjes in beweging brengen. Onder achter het rechter mannetje is het krukje zichtbaar. De driehoekige stapel houtschijven was nodig om het geheel beter stabiel in de wind te laten staan.

